

RASPRAVE – DISCUSSIONS

FATALNO PERPETUIRANJE POGREŠKE

Koraljka KOS

<https://dx.doi.org/10.21857/90836cv1zy>

Za promociju stvaralaštva Dore Pejačević važna je pojava snimki njezinih sabranih djela: zajednički projekt hrvatskoga Muzičkog informativnog centra Koncertne direkcije Zagreb i njemačkog izdavača nosača zvuka *cpo* prvi je u svijetu obuhvatio cjelokupni glazbeni opus skladateljice. Između 2011. i 2015. objavljeno je sveukupno sedam nosača zvuka (među njima dva dvostruka) na kojima je glazba Dore Pejačević predstavljena u vrhunskim interpretacijama. Svaki CD opremljen je tekstem s komentarima na njemačkom, engleskom i francuskom jeziku, s naslovnicom koja reproducira likovna djela hrvatske slikarice i skladateljice suvremenice Slave Raškaj.

No, na dvostrukom CD-u naslovljenom *Chamber Works* (2012), koji u izvedbi uglednoga sastava Quatuor Sine Nomine i pijanista Olivera Triendla obuhvaća snimke Klavirskog kvinteta op. 40 u h-molu (CD br. 1) te Gudačkog kvarteta op. 58 u C-duru i Klavirskog kvarteta op. 25 u d-molu, kao i *Impromptua* op. 9 (CD br. 2), u programskoj se knjižici dogodila gruba pogreška koju treba pripisati isključivo njemačkom izdavaču: na CD-u br. 2 u posljednjem je trenutku izmijenjen redoslijed snimljenih skladbi; u popratnoj knjižici ta je promjena uredno zabilježena u naslovima djela u sadržaju CD-a, no pritom nisu »premješteni« pripadajući stavci! (**Slika 1**) Konkretno, ovdje nazivi stavaka Gudačkog kvarteta op. 58 u C-duru glase: *Allegro, Adagio, Minuetto. Allegretto* i *Rondo. Allegro*, a stavci Klavirskog kvarteta op. 25 u d-molu navedeni su kao *Allegro ma non tanto, Adagio con moto, Allegretto grazioso* i *Allegro comodo*. **A treba biti obrnuto!**

Ta je greška fatalna jer je riječ o djelima kojima karakter definiraju upravo stavci koji odudaraju od standarda. Gudački kvartet op. 58 posebno se izdvaja u opusu Dore Pejačević karakterom završnog stavka (*Allegro comodo*). Umjesto uobičajenog razigranog finala ovaj je stavak prožet intenzivnim tematskim radom s iznenađujućim obratom na kraju: zaključnim usporenjem (*Quasi andante*) i smiranjem u silaznom *pianissimu*. Taj svečano ozbiljni zaključak stavka simbolizira odlazak skladateljice s glazbene scene.

Zanimljivo je da taj propust dosad nisu zamijetili recenzenti izdanja, a ni pojedini muzikolozi koji su CD dobili na dar. A da je itko pročitao popratni komentar, vidio bi da su se u njemu uz napomene o pojedinim djelima svi stavci prokomentirali u skladu s kompozicijama.

Nažalost, greška se ponovila. U programskoj knjižici festivala u češkim Lednicama (2022) koji je bio posvećen Dori Pejačević omaška je tiskana uz najavu koncerta čuvenog Kvarteta Talich. (**Slika 2**) Urednik očito nije pogledao u note, nego je nazive stavaka preuzeo iz knjižice uz CD izdavača *cpo*. Jesu li to izvođači na koncertu 2. rujna 2022. uopće zamijetili ili su se samo usredotočili na izvedbu djela?

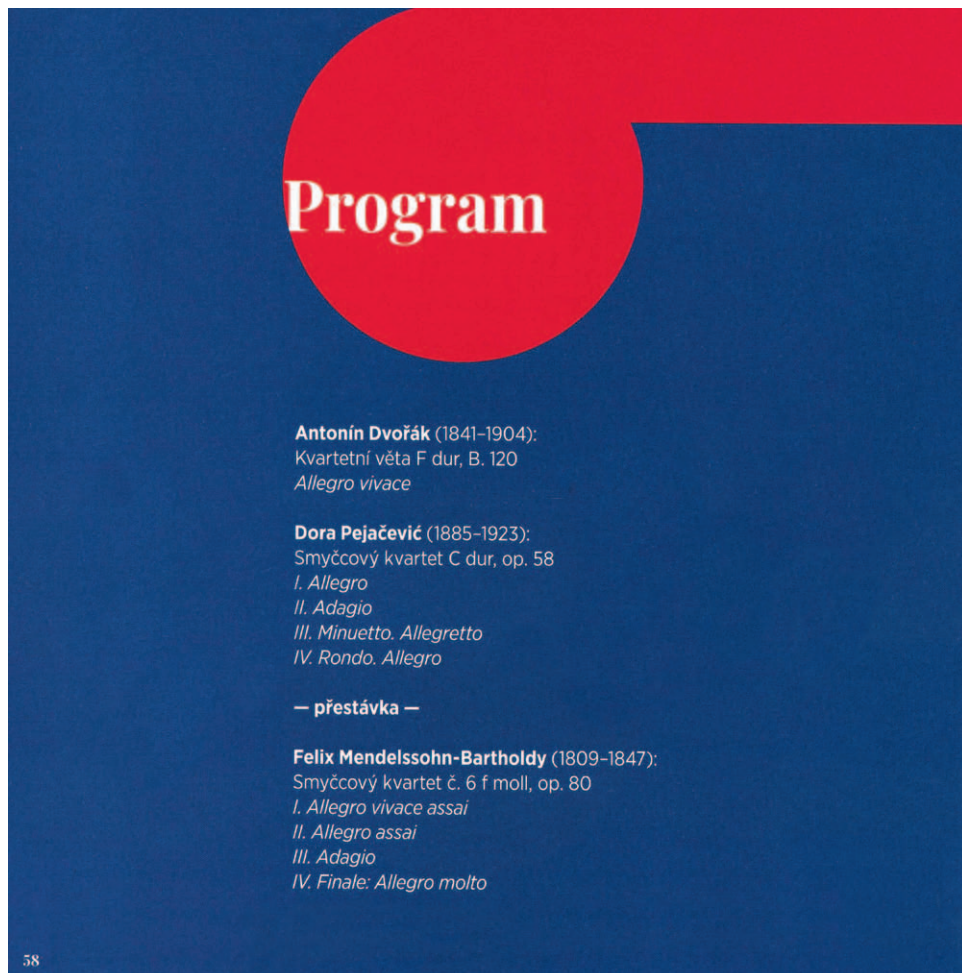
Bilo je potrebno upozoriti na ovu pogrešku iako nije sigurno hoće li se ona – poput virusa koji se privremeno »pritajio« – jednom opet negdje pojaviti.

<p>Dora Pejačević (1885–1923) Chamber Works</p>		
<p>CD 1</p>		
<p>Piano Quintet op. 40 in B minor</p>		
1	Allegro ma non troppo e con energia	9'05
2	Poco sostenuto	7'50
3	Scherzo. Molto vivace	9'02
4	Alligro moderato	7'15
		T.I.: 33'14
<p>CD 2</p>		
<p>String Quartet op. 58 in C major</p>		
1	Alligro <i>Alligro ma non troppo</i>	32'49
2	Adagio <i>Andante con moto</i>	10'42
3	Musello. Allegretto <i>Alligretto grazioso</i>	8'33
4	Rondo. Alligro <i>allegro comodo</i>	5'37
		7'57

<p>Piano Quartet op. 25 in D minor</p>		
5	Allegro ma non tanto	21'05
6	Andante con moto	7'49
7	Alligretto grazioso	4'43
8	Alligro comodo	4'18
9	Impromptu op. 9	4'15
		3'43
		T.I.: 57'40
<p>Quatuor Sine Nomine</p>		
<p>Patrick Genet (1st Violin) François Goutraux (2nd Violin) Hans Egidi (Viola) Marc Jaermann (Violoncello)</p>		
<p>Oliver Triendl Piano</p>		

Slika 1a i 1b: Dora Pejačević: *Chamber Works*: *Piano Quartet – Piano Quintet – String Quartet*. Oliver Triendl – *Quatuor Sine Nomine*, Georgsmarienhütte: Cpo, 2012, 2 CD-a, popratna knjižica s ispravcima Koraljke Kos

Slika 2: Lednicko/Valticki hudebni festival, *Balkanske inspirace*, 26/8-8/10 2022, programska knjižica, program koncerta *Rendez-vous s Dorou Pejačević*, str. 58.

LITERATURA

- Dora Pejačević: *Chamber Works*, cpo 777 421-2, CoProduction: cpo – Schweizer Radio DRS 2, Studio Basel. Executive Producers: Burkhard Schmilgun – Valerio Benz, Publisher: Croatian Music Information Centre, Zagreb Concert Management, 2012.
- Lednicko/Valticki hudebni festival, *Balkanske inspirace*, 26/8-8/10 2022.